

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de
Coloniae Agrippinae, 1684

34. Una Ecclesia qua ratione dismembratur ab alia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

Non est ab hoc jurisdictionis Episcopalis tractatu aliena hæc quæstio, per quam non raro in controversiam revocatur, num locus quispiam hujus sit vel aliter Diæcesis; paucis itaque animadvertendum, iisdem modis probari locum quempiam esse Diæcesis, quibus & Jurisdictionis fides solet probari, latè *Card. Tuschus in commun. conclusionib. verb. Jurisdictione*. Hæc & solet probari per instrumenta antiqua, quibus ob venerandam antiquitatem credendum est. *Cavalcan. conf. 90. n. 5. Hier. de Monte Tract. finium Regundorum c. 1. 63. n. 5. Bald. conf. 286. n. 2. li. 2. decif. conf. 42. n. 10. Natta conf. 632. n. 16. Farin. dec. 266. part. 2. Præterea, antiquæ sententiæ quæ licet inter alias latæ sint, tamen fidem adferunt non mediocriter administrantem. Alex. conf. 190. n. 16. lib. 2. Symo de antiq. temporum part. 1. §. propositum. n. 19. Farinac. d. decif. 266. n. 2. part. 2. præsertim quod instrumentalis probatio, longis paratlangis excedat probationem factam per testes. glo. c. tertio loco de testibus Fili. c. cum causam n. 5. de probat. Far. d. decif. 276. num. 7. instrumentis enim lux indubitata veritatis adfuit. Bal. conf. 109. in pr. lib. 4.*

Denique præscriptio annorum 40. cap. de quama. c. ad aures de præscript. cum de beneficio de præb. in 6. Sed cum requisitis ad eam complendam de quibus Doctores in c. 1. de Præscrip. in 6. idque in favorem Episcopi, cujus Jurisdictione est favorabilis, secus porro si contra Episcopum quispiam inferior prætenderet se Jurisdictionem præscripsisse, uti liquet ex traditis Doctorem. Philipp. Franc. in cap. cum persona de Privileg. in 6. & iis, quæ susius alio in loco ostendi quæst. 28.

Q V Æ S T I O XXXIV.

[Una Ecclesia quâ ratione dismembratur ab alia, & quibus ex causis. 1. Solemnitas eadem requiritur in dismembratione Ecclesiarum, quæ in alienatione. 2. Cause in dismembratione quæ?

Dubium non est, quin per dismembrationem Ecclesia separetur ab alia, atque ab ejus superioritate eximatur. Sed quæstio hic insurgit, quæ requirantur ad validitatem dismembrationis alicujus Ecclesie. Duo autem potissimum hoc in articulo requiruntur, scilicet solemnitas, & justa causa. Solemnitas in eo consistit, ut ea interveniant, quæ in rebus Ecclesiasticarum alienatione requiruntur. *Fran. cap. 1. de reb. Eccles. non alien. 6. Rota decif. 1. eod. tit. Farinac. dec. 348. part. 2. in Novis*, nimirum consensus ejus ad quem spectat Ecclesia, à quâ fit dismembratio. *Farinac. decif. 288. n. 4. part. 2. ejus præb. cap. ad audiendam 1. ubi DD. de Ecclesiis edificandis cum autoritate Episcopi, non verò inferioris. Fuscus de visitat. lib. 1. c. 20. n. 16. §. 17. Farinac. dec. 348. nu. 2. part. 2. §. idem Farinac. Decif. 316. n. 4. part. 2. ubi latè.* Causa verò Justitia consistit non in sola abundantia populi. *Conc. Tridentinum. sess.*

sess. 21. c. de Reform. ob quam non facile est veniendum ad beneficiorum divisionem, c. Majoribus cap. vacante de prob. c. 1. ubi glo. de reb. Eccles. non alien. Farin. d. decif. 288. n. 3. sed in augmento cultus divini, DD. d. c. audientiam, de Ecclesiis adifican. pro quo temper facienda est interpretatio. Farin. decif. 316. nu. 4. part. 2. Franc. Macens. dec. 323. nu. 2. part. 2. Rev. conf. 204. n. 12. conf. 20 nu. 6. l. 1. qua in re multum pollet iudicium ordinarii, cui in hac materia multum deferendum est, non solum ex dispositione Concilii Tridentini, sed etiã jure communi. Rebuff. de congrua portione n. 68. Surdus de alienat. ut. 4. n. 43. & seqq.

QUESTIO XXXV.

Quid si locus nullius Diœces. esse pretendatur?

Ordinarius intra limites cujus Diœces. locus nullius Diœces. esse dicitur, non habet, si juris communis dispositionem consideremus, in ejusmodi loco jurisdictionem ordinariam. c. de Xenodochiis de Relig. dom. Ver. al. dec. 306. l. 1. Farin. dec. 501. part. 2. At verò, si dispositionem Concilii Tridentini spectabit ad Ordinarium vicinioris, Trid. sess. 24. cap. 9. de Reform. præsumetur autem vicinioris, contra quem causa committitur, ne dum de vicinitatis qualitate disputatur, Ecclesie maneat acephala. Farinac. decif. 396. nu. 2. part. 1. idque nisi locus qui dicitur nullius Diœces. sit, sit intra Diœcesim Ordinarii remotioris, spectabit ad ipsam Jurisdictionem, nisi ad instantiam Juris communis, quæ stat pro Ordinario. obfuscerit ex possessione partis alterius. Farin. dec. 501. nu. 4. part. 2. aut ejus antecessoris: possessio enim prædecessoris successoris prodest, Rota decif. 1. de rest. spol. in novis, Guido dec. 269. Farin. d. decif. 501. nu. 2.

QUESTIO XXXVI.

Conservatores an habeant Jurisdictionem.

Conservatores, si juris scripti dispositionem contemplerentur, cognoscunt dumtaxat de injuriis manifestis. c. 1. & fin. de offic. in 6. at verò, hodierni ampliore longè habent facultatem à forma privilegii dependentem. c. cum dilecta de Rescript. Guido decif. 18. Francis. Mercur. delphinali decif. 349. lib. 10. plenè Corneus conf. 15. per rot. l. 3. Firmac. decif. 616. part. 2. Probus in addit. ad Jo. Monachi d. cap. 1. de offic. decif. 196. In qua solent appellari non simpliciter conservatores Judices. Corneus d. conf. 15. n. 6. l. 3. specialiterque solet eis committi cognitio bonorum eorum, quorum sunt conservatores. Firmac. d. decif. 616. nu. 3. part. 2. ut certè exoleverit, seu parum hoc. etnis conservatoribus quadret dispositio illa juris scripti. d. c. 1. de offic. del. in 6. teste Joanne Andr. d. cap. fin. n. 3. Host. n. 4. Navar. in Manuali c. 27. n. 125. vers. neq. confer. vaur. Firmac. d. decif. 616. nu. 3. part. 2. Adjectis eorum commissionibus clausulis: *Contradictores quoslibet & rebelles per Censuram Ecclesiasticam compescendo per quam censetur data facultas judicialiter procedendi.* Jo. Andr. d. c. 1. nu. 9. vers. si ergo. & ibi Host.